

Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium
Közigazgatási Államtitkára
Dr. Jakab Ferencné részére

Hivatkozási szám: 40. 435/2002.

Tisztelt Államtitkár Asszony!

Köszönettel vettük a minisztérium által rendelkezésünkre bocsátott, a szerzett immunhiányos tünetcsoport terjedésének meggátlása érdekében szükséges intézkedésekről és a szűrővizsgálatok elvégzésének rendjéről szóló ESZCsM rendelet tervezetét.

A levelet 2002. december 18. napján kaptuk meg, így a 2002. december 16. napjában megszabott véleményezési határidőt nem állt módunkban betartani.

A véleményünk a jogszabálytervezetről az alábbi.

A Tervezet – megítélésünk szerint – általánosságban helyesen közelít a témához, rendelkezései az emberi jogokkal komform módon határozzák meg a HIV/AIDS prevenció és kezelés részletes szabályait.

Mindazonáltal a szöveghez rövid megjegyzéseket és észrevételeket fűznénk.

1.) A 2. § (1) és (2) bekezdése rendelkezik azon személyek köréről, akik részére a szűrővizsgálat elvégzése felajánlható. A normaszövegből nem derül ki, milyen módon, alakiságokkal történik a szűrővizsgálat felajánlása. Álláspontunk szerint abban az esetben, ha a szűrővizsgálat elvégzésének felajánlását a személy elfogadja, úgy a felajánlás és elfogadás megtörténtét írásban dokumentálni kellene, és a vizsgálat csak ebben az esetben lenne elvégezhető. (A felajánlás elutasítása esetén – adatvédelmi okokból – semmiképpen nem kívánatos dokumentációt készíteni.)

A fentiekre azért is szükség lehet, mert a célcsoport között olyan közösségek tagjai is szerepelnek (különösen a sorkatonák) akik az őket vizsgáló orvosokkal kapcsolatban alárendelt pozícióban vannak, és előfordulhat, hogy - dokumentálás hiányában, esetlegesen egy rövid, talán nem elég szakszerű csoportos tájékoztatás után – akkor is elvégzik rajtuk a vizsgálatot, ha valójában annak nem szándékoznák magukat alávetni.

2.) A Tervezet 13. § (2) bekezdése és az itt meghivatkozott 4. § (4) bekezdése között gyakorlati ellentmondás tapasztalható. Amennyiben ugyanis nem fedi fel a személyazonosságát a megerősítetten HIV pozitív személy – mert ehhez joga van – úgy nem világos, hogy a 4. § (4) bekezdésének utolsó mondata szerint miért kellene aláírásával igazolnia a tájékoztató megtörténtét. Ebben az esetben ugyanis a nevét, mint fontos természetes személyazonosító adatát kell közölnie. Megítélésünk szerint a tájékoztató anyag átadását más módon kell dokumentálni (pl. legalább egy nővér és egy orvos jelenlétében felvett jegyzőkönyvben, melybe a személy neve helyett azonosító száma is szerepelne.)

3.) Elvi szinten mutatkozik aggályosnak a Tervezet 10. § (2) bekezdésének alkalmazása abban az esetben, ha megerősítetten pozitív személy a saját adatai közlését megtagadja. A HIV pozitív személy ugyanis eltűnhet az egészségügyi hatóság látóköréből, anonim marad, viszont akár egy egész társasház lakóközösségének névsorát is megadhatja szexuális partnereiként, ami állampolgárok szükségtelen és jogtalan zaklatásához vezethet.

Budapest, 2002. december 20.

Tisztelettel:

Háttér Társaság a Melegekért egyesület képviselőjében:
Mocsonaki László, ügyvivő